

mig nok, at naar vi tog Sundhedskollegiets Forbringinger til Følge, vilde vi meget snart — kan jeg sige — være færdige. Sundhedskollegiet har efter min Mening ganske eiendommelige Anstuelser om disse Forhold. Jeg vil nu ikke stærkt fremhæve, at Vægerne, som det lader til, i det Hele taget, eller i alt Fald en Del af dem, betragte det, at Noget forårsager Stank som værende sideordnet med, at det gjør Stade. Jeg tror dog nok, det har jeg altid hørt, at Landmændene sætte Pris paa en hel Del af de Ting, der udbrede Stank, og en Mand vilde vist kun blive en temmelig tarvelig Landmand, naar han rent skulde undvære den Sort Ting. Men Sundhedskollegiet er nu gaaet saa vidt, som vi hørte af den sidste ærede Taler, der var enig deri, at det foreslaar at forbyde, at man maa sælge det Smør og den Ost, som findes et Sted, hvor der er udbrudt Smitte, uagtet Kollegiet samvittighedsfuldt tilføjer, at det „veed ikke, om det gjør Stade“. Jeg har altid troet, at naar man vilde gjøre flige voldsomme Indgreb i det Bestaaende, var det, fordi man havde den Overbevisning at „det gjør Stade“. Men jeg har aldrig hørt, at man gjorde det, naar man kunde tilføje: „Jeg veed ikke, om det smitter, men det er bedst, at vi faae det ødelagt“. Jeg har den Tro, at vilde man helt igennem følge de Konsekvenser, som Vægerne drage, burde man egentlig forbyde al Meieridrift. Det vilde ganske vist maaste lede til, at en hel Del af Befolkningen suldede ihjel, men saa fik den da ikke Thyfus i alt Fald. Jeg talter den høitærede Minister, fordi han ikke er gaaet saa vidt paa det nævnte Punkt, men i andre Henseender synes han mig dog at gaa vidt nok i dette Lovforslag. Jeg skal i den Anledning først fremhæve, at det er i en overmaade kort Tid, at disse Foranstaltninger skulle træffes. De skulle fuldføres inden 6 Maanedes, og der kan under særlige Omstændigheder gives en yderligere Respit af 3 Maanedes. Men nu veed dog Enhver, at i Dieblicket er Landbruget ganske overordentlig vanskelig stillet, Landbruget, som dog er Landets Hovederhverv, og paa hvis Udvikling og Bestaaen hele det øvrige Samfund økonomisk vel her i Landet, synes mig at være. Derfor forekommer det mig ikke at være heldigt paa samme Tid, som vi give en Lov om Svinepesten, saa at give en Lov om Forandringer, som have en ikke ringe økonomisk Betydning for dem, hvem den ramme. — Jeg skal ikke i Detaljer gjennege de enkelte Bestemmelser. Jeg hævder kun, at ved enhver Leilighed bør saa vidt mulig den personlige Frihed re-

spekteres, og i den Retning er jeg ikke tilfreds med, hvad her staar, at Tilshynet med disse Foranstaltninger skal alle de Steder, hvor der ikke er Sundhedskommisjoner eller Sundhedsvedtægter, føres af vedkommende Distrikts- eller Stadslæge. Disse Distrikts- og Stadslæger kunne være saa fortræffelige Mennesker, som de være vil, men det er sikkert, at blandt dem gives der forskjellige Anstuelser, de stille forskjellige Forbringinger, og der er ikke i fjærreste Maade Garanti for, at de Forbringinger, som den enkelte Læge i den Retning stiller, virkelig rammer det, der bør rammes. Jeg vil ikke tale om nogen Villkaarlighed. Jeg tvivler ikke om, at Vedkommende gjør det efter Samvittighedsfuldhed og efter bedste Evne; men jeg siger blot, at vi ere prisgivne til Tilfældigheder ved Spørgsmaalet om, hvad der skal gjøres og hvad ikke; det er det, som i høieste Grad afficerer mig. Det, der fordres, maa i det Enkelte nærmere udvikles. Det maa ikke være en Distriktslæge, som bestemmer det; naar der ingen Sundhedskommisjon er, maa der være andre Autoriteter, der tages med paa Raad. Dette bør paases af det Udvalg, som rimeligvis bliver nedsat, og som skal tage de detaillerede Bestemmelser under Overveielse. Det forekommer mig, at Lovforslaget helt igennem bærer Spor af, at det er skrevet i et Lokale, hvor man formodentlig aldrig har set, hvorledes det gaar til i et Meieri. Jeg kan f. Ex. ikke forstaa, det er i alt Fald utydeligt, hvad der menes, naar der staar i § 4: „i Meierilokalet maa der ikke findes nogen Brønd eller Post.“ Nu findes i Reglen i Meierilokalet Brønd eller Post; er det Meningen, at den skal være udenfor Meierilokalet? Der staar i næste Punktum, at disse Brønde eller Poste skulle være anbragte paa „saadanne Steder“ og saaledes indrettede, at Vandet holdes frit for urent Tilløb. Skal da denne Brønd eller Post være ude i Gaarden? Skal da de Folk, som gjøre Tjeneste i Meieriet, og som efter dette Lovforslag uafbrudt skulle bruge Vand, piadske og vadske alting ude i Gaarden, saa vil det ses, at man behandler de vedkommende Meierifolk, som man vil hjælpe fri for Smitte, paa en temmelig barbarisk Maade. Det kan være, at Posten maa være i et andet Bærelse; men her staar „ikke i Meierilokalet.“ Foreløbig maa jeg altsaa forstaa det saaledes. — Der tales stadig om det „skadelige“ Vand, som løber bort, men der menes formodentlig „ildelugtende“; thi skadeligt er det da i alt Fald ikke altid. Der tales om, at dette skal desinficeres, jeg troede egentlig, at det kun var det, som var inficeret, der kunde desinficeres; men